

...قه لهم زمانى خودا يه ... د . عهلى شهر يعه تى و . مقدار شاسواري

قه لهم راحى منه . راحى ئه مه يه . سوئند دهخم به قه له مه كه م ، به و خوئنه ره شهى له گهروويه وه ده ژته سهر كاغز ، به تنك تنك ئه و خوئنهى له نووكى زمانيه وه ده تك ، به و نا به و نووزهى ، به و شين و زاريه پ له ژان و نازارهى له هه ناويه وه ده ده چ ... سوئند ب كه وا راحى پير زى قه له مه كه م نه فرشم ، گشت و خوئنى نه خم ، ده ستم لى ده ستي زرداراني نه كه م ، نه يده م به ز و ما لى دنيا ، نه يخه مه ن به و په نجه كاني دوو وويى و ريكاري و مهرايكاري . په نجه كانم ده ب مه وه و واز له قه له مه كه م نا ه نم . چاوه كانم كو گر ده كه م ، گو چكه كانم كه ده كه م ، قاچه كانم ده شك نم ، قامكه كانم گر گر ورد و خاش ده كه م ، سينگم هه ده د م و د م ده كوژم ، ته نانه ت زمانم ده ب م و ل وه كانم ده دوورمه وه ... به ام قه له مه كه م نافر شمه ب گانه . سوئند به گياني قه له مه كه م گياني به قوربان ده كه م ... سوئند به خوئنه ره شه كهى قه له مه كه م له ن به و خوئنى خمدا ده گوزم له پ ناوى پاراستنى دا ، فرمانى ل وه ده گرم ، به هر كو لى بمبات ، به هر كو لم په لك ش بكات ملكه چى ده بم .

قه لهم راحى منه ، پ سپردراوى " راحى پير زى " منه . ئه سپاردهى مريه مى پاكي منه . خاچى پير زى منه . به ن و س زى پ ده ده م نه بمه ديل و ك يلهى پاشاى ر م . خم راده ستي هه ر ز و نامهردان ناكه م . با به ژن و با لاي بهرز و راسته قينه و خاگرى قه له مه كه م له زه ويدا بچه ق ن و بيكه ن به خاچ و پيه وه له خاچم ده ن ، با به چوار م خم بك ش ب ئه وهى قه له مم كه مائه و سه رچاوهى پته وى و ه ز و وزهى ژيانم بووه ، بب ته خاچى مهرگم ، بب ته شايت و گهواهيدهرى په يامه كه م ، بب ته شايتى شه هيد بوونم تاوه كو خودا بزانه قه له مه كمم نه كرد ته پليكانهى ناوبانگده ر كردن و پى هه زنا بم و ، خه كيش بزانه قه له مه كمم نه كردووه به سفره و گشتى تا لى راحى خمم له سهرى نه خواردووه ... هه ركه س ك و ، هه ر ه ز و خ ك ر كى هه يه . راحى من ، راحى ه ز و خ لى من قه له مه . قه له م زمانى خودا يه . قه له م پ سپردراوى " ئاده مه " ، راسپاردهى عشق و خ شويستيه . هه ركه س راحى كى هه يه و قه له م راحى منه و قه له م راحى ئه مه يه .

دخى ژيانم ، چ ن تى پهروه ده كردنم و بيروباوه م و به تايبه تى و ره و هه سوكه وتم هه ر له منا ييه وه منيان پير كرد و ههروهك جار كى

تریش له وتار کدا نووسیومه، بهرده وام وه کو برا گچکهی باو کم و
 برا گهورهی هاوړ ده کانم ده رکه وتووم. هه رگیز تامی خشی وشادی
 هه بهر و دابه زو جوو له و بز لویه کانی ق ناغی مندا تیشم نه چه شت.
 له هه موو پ له کانی ق ناغی خو نند نیشمدا له که س کی به سا اچوو ده چووم
 و له م دوا پ لیشدا، ب جگه له دوو انیان، له هه موویان بچو وکتر بووم
 و له هه موویان ریش سپیتر ورده ورده ت وانی نی مندا له هاوړ و
 هاو ته مه نه کانم که منیان له خیان جیاده کرده وه و منیان له خیان
 نه ده زانی و ریز په یان ده کردم وایان ل کردم به خشم باوه به وه
 ب نم که وا من مندا کی ریش سپیم. ثم د خه در ژهی ک شاو، دووره
 په رزی و ته ریکبوون و ته نهایی و چوونه ن و دا غه و خیا ان و
 خه مباری، دزه ی کرده ن و م خی ئ سقانه کانم و چیدی ل ی دهر نه چوو.
 دهر نه جامی ئه و پ گه یه شم ئه وه ی ل که و ته وه هه رکه س ک پرسیار کی جدی
 هه بوایه رووی له من ده کرد. شادی و گه شت و سهیران و دیاری و
 خ شیه کانی ژیانیان هی خیان و هی خیه کانیان بوو که چی هه رکات
 بیانویستبا دهر دی د یان هه ر ژن و حزیان به گله یی و نک و نا ه
 ده کرد له دهستی "رژگار" و "خودا" و "نایین" و "سیاسهت" و
 "خه ک"، یان حزیان له قسه و باسی ئه م دنیاو و ئه و دنیا بوایه
 به دوا ی مندا ده گه ان و، منیش باوه م به خ م کرد بوو که له بنه ه تدا
 من ب ئه وه هم تا پرسیارم ل بکر و من و امی هه موو پرسیاره کان
 بده مه وه و، ئه رکی ئه وه یان خستبووه سهر شانم که وا ئاریشه و گرفتی
 هه مووان چاره سهر بکه م، و امی هه موو پرسیاره کان بده مه وه، ههر
 ئیشکال و تانه و ره خنه و عیب و بیانووی بن ش و ب پایه و، ههر
 نا هزا بوون و ئیراد کیان له مه زه مین و زه مان و زانست و فله سه فو
 دین و ئه ده ب و خه ک و سیاست هه بوایه، ده بوایه و امیان بده مه وه.

"نازانم" و "په یوه ندی به منه وه نیه" و "شت کی وام به م شکدا
 نه ها تووه" یان ل قبو نه ده کردم و ده بوایه و امم ب هه موو
 پرسیاره کانیان هه ب. ببوومه بریکار و پار زهری سه رجه م
 پ غه مبه ره کان و ته نانه ت "خوایه ت به" ده بوایه کاره نابه جیه کانی
 خوداشیان ب راست بکه مه وه و ر کخستن و یه کسانیان له جیهاندا،
 له کات کا من خ م له ن و ناگری سته مکاریدا ده قرچام "ب به لم نم!!
 من له زه ینی خ مدا نیشته ج ی ئاسمان و هه ساره کانی دیکه بووم و له
 دنیا یه کی تر دا ده ژیا م که چی ئه وان له سهر گ ی ئه م زه مینه دا ههر
 پرسیاریان به ره و ووم هه ده شت و منیش ههر ده بوایه و امیان
 بده مه وه. ههر من بهر پرس بووم. ههر من ده بوایه چاره سهره کان
 بد زمه وه. هه موو دژواریه کان، مه ترسیه کان و پلانه کان و ک شمه ک ش و
 رووداوه د ته ز ن و سهره رده ری له گه خه ک و حکومت و پ لیس و

ته نانت نووسینی تـزه فکری و شهن و کهوکردنه کـمهـلایه تی و سیاسیه کان له ئەستـی من بوو، هەر پـشـهاتـکی نهخوازراویش، ده کهوته ئەستـی من و هەر تفت و تاـیهـک و هـنج و زهـحهـتـکـیش ههـبوایه له ملی من بوو. منیش وهـک ههـمیشهـی ژیاـنـم وامدهـزانی لـرهـش دهـبـ ئەوان پرسیار بکهـن و من وـام بدهـمهـوه. شان و پـیلی ئەوان ئاسووده بـ له ههـموو بهـرپرسیارـتیهـک و ئەستـی من داـووشـ لهـژـر قورسایـی دـزینهـوهـی چارهـسهـریهـکان و سـز و بهـهـنهـکاندا، لـکـاولـک دهـیانـپرسی “دهـبـ چی بکهـین” ؟ منیش که تـیدا دهـمام دهـچووم کتـبهـکانی “دهـبـ چی بکهـین” ی لـینـین و چـنـفسـکی و داستایوفسکیم دهـخوـندهـوه و دهـمبـینی نا، ئەو وـامـانه هـیچ پهـیوهـندیـهـکیان بهـم پرسیارانهـوه نیه . ئەوان، ههـمووان لهـمـنیان دهـپرسی “دهـبـ چی بکهـین” ؟ منیش دهـبوایه وـامـکم ههـبـ ئەو پرسیارهـو دهـمبـینی جیاوازی من و ئەوان لهـوهـدایه کهوا “ئەوان هەر دهـمبـینن لـم دهـپرسن دهـبـ چی بکهـین؟ منیش ههـرکاتـکـ ئەوان دهـبـینم لهـخـم نا پرسم دهـبـ چی بکهـین؟!!

- د. عهـلی شهـریعهـتی ساـی 1934 له پارـزگای خوراسان لهـدایـک بووه.
- ساـی 1978 له ئەوروپا کـچی دواـیی کردووه.
- سهـرچاوه: سـایتی ئەلیکترـنی Ettelaat